

Barbara Otwinowska

"Geniusz przekładu: "Godfrey"
Fairfaxes /1600/ w zestawieniu z
polskim "Gofredem", Jerzy
Pietrkiewicz,
Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 101

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ PICCHIO Riccardo: Struktura stylistyczna "Gofreda" na tle tradycji polskiej. W: W kręgu "Gofreda" i "Orlanda". Księga pamiątkowa sesji naukowej Piotra Kochanowskiego. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 s.25-34.

Omówienie autonomicznej roli przekładu "Gofreda" w literackiej tradycji polskiej, gdzie funkcjonował całkiem samodzielnie, nie konfrontowany z oryginałem. Zestawienie przekładu i oryginału ujawnia świadome wprowadzenie tekstu "Gofreda" w krąg polskich tradycji i rodzących się tendencji stylistyczno-retorycznych. Kochanowski nie tylko oddawał określone "clichés" oryginału włoskiego odpowiadającymi im "clichés" polskiego języka literackiego, ale uaktualniał tekst na gruncie polskim przez dostosowanie go do pojęć i wyobraźni publiczności sarmacko-rycerskiej. Zasadniczy rys tej adaptacji - to odejście od scenicznej i aluzyjno-alegorycznej obrazowości Tassa na rzecz narracji konkretnej i bezpośredniej. W sferze gatunkowej oznacza to: podczas gdy "Jeruzolima wyzwolona" Tassa jest utworem liryczno-opisowym, "Gofred" Kochanowskiego przeobraził się w poemat epicki.

BP/38

B.O.

/II/ PIETRKIEWICZ Jerzy: Geniusz przekładu. "Godfrey" Fairfaxa /1600/ w zestawieniu z polskim "Gofredem". W: W kręgu "Gofreda" i "Orlanda". Księga pamiątkowa sesji naukowej Piotra Kochanowskiego. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 s. 105-118.

Studium ukazuje swoiste cechy obu przekładów oraz ich miejsce w rozwoju języka i życia literackiego Polski i Anglii. Główny nacisk - ze względów informacyjnych - został położony na przekład Fairfaxa. Mieści się on w stylistycznym nurcie eufuizmu, z jego tendencją do antytezy, aliteracji, mitologicznych porównań, katalogowych wyliczeń, werbalnego dowcipu. Skonstruowany w oktawach pisanych angielskim wierszem "heroicznym" /10-sylabowy, 5-przyciskowy/, przekład ten daje wrażenie dłuższego oddechu, rozrostu. Autor określa go jako przekład "odśrodkowy", a przeciwnie, dzieło Kochanowskiego jako przekład "dośrodkowy", ascetyczny. Ale oba - według autora rozprawy - stanowią pełne osiągnięcie w aktualnej poetyce i rozwoju obu języków.

BP/38

B.O.